

ALBINA

REVISTA ENCICLOPEDICA POPULARA

APARE ÎN FIE-CARE DUMINICĂ

Abonament, pe an: în țară	Lei	5
„ „ „ străinătate	„	8
Un număr		15 bani.

S U M A R :

G. Popa., Datine strămoșești. — *Dr. N. Manolescu*, Tot despre difterie. — *P. Dulfu*, Asilul Elena Dómna. — *V. S. Moga.*, Cultura cartofilor. — *Un medic*, Beția și urmările ei. — *P. G.*, Biserica și școala din Bușteni. — *D. Babuc*, Musca colombacă. — *E. Tisescu*, Pentru premii. — Serbări de 10 Maiu. — Contra omișilor. — Balul din comuna Străoanli-de-jos. — Mulțumire. — Adrese către redacție. — Informațiuni. — Poșta redacției.

Ilustrațiuni: Microbil difteriei. — *M. S. Dómna Elena*. — Biserica din Bușteni. — Școala primară din Bușteni. — Casa parohială din Bușteni. — *M. S. Regele*, A. S. R. Principele moștenitor, I. P. S. S. Mitropolitul Primat, și răposatul Episcop al Râmnicului în privdorul bisericii de la Bușteni în ziua sfințirei. — D-l I. Kalenderu.

DATINE STRĂMOȘESCI

Este o netăgăduită asemănare între viața și dezvoltarea omului în parte, a individului, și între viața și dezvoltarea grupărilor de oameni, a popoarelor. Cu cât un om este mai cult, cu cât se ridică mai mult peste nivelul comun al semenilor săi, cu cât a avut mai multă puțință și a fost mai favorizat de împrejurări să se ridice — întocmai după cum într'o bogată pădure au câte o dată unii copaci puțință și mijlocul să se ridice falnic peste ceilalți — cu atâta el este mai puțin credincios datinelor și credințelor vechi, cu atâta el, ca și maiestosul copaciū ce se înalță cu mândrie spre ceriū, disprețuiesce și dă uitării elementele ce i-au servit de hrană în dezvoltarea sa culturală.

Tot ast-fel sint și popoarele. Cu cât ele sint mai culte, cu cât ele caută mai mult să trăiască în mijlocul progresului general, sorbind razele bine-făcătoare ale civilizațiunii, cu atâta ele își uită mai mult de miezul comun, își uită de datine și tradițiuni, le neglijează, ba le socotesc chiar drept superstițiuni, vrednice doar de popoarele înapoiate și ignorante.

Mersul acesta al omenirii ca și al indivișilor este natural. De aceea nu vom putea și nici nu vom căuță să i ne împotrivism.

În scara de dezvoltare a lumii un popor stă pe o treptă mai sus și altul pe una mai jos. Nu ne prea putem fãli noi Români, că stãm pe o treptă prea ridicată și tocmai această împrejurare face ca noi să avem mai multe datine și frumoșe obiceiuri. Nu stãm însă pe loc, ci ne urcãm neconșent și grãbiți, în drumul nostru, spre a nu rămâne în urmă și spre a întrece, de se pôte, și pe alte popore, cari s'aũ deșteptat mai de dimineță de cât noi. Odihna noastră însă, somnul nostru, cam lung, pare a fi fost recreator, căci am căpãtat, pare-ni-se, putere și tãrie, spre a ne urcã repede pe scara civilizașunii poporelor.

Dacã în drumul nostru spre progres uitãm rînd pe rînd și unul cãte unul din elementele vieții de odinioară. dacã suntem de părere, că deprinderi și obiceiuri de a le părinșilor și moșilor noștri nu mai sînt potrivite cu viața noastră de astã-șii, socotim totuși, că ele trebuiesc adunate și păstrate cu îngrijire, ca și niște mōște sfinte, adãpostite de vremuri. Și *Albina*, revista poporului, n'ar face rēu, dacã, ca o muncitoare albină, ar adunã din tōte părșile, de pe unde strãbate ea, elementele de viață ale nașionei romãnesci. Aceste elemente pentru un popor, care a ajuns deja la ore-care civilizașione, constituiesc copilãria lui. Și dacã astã-șii în vîrsta matură ne aducem cu drag aminte de naiva și nevinovata noastră copilãrie, dacã astã-șii socotim vîrsta noastră fragedă ca cea mai fericită epocã din viață; ca popor civilizat, chiar dacã n'am aveã de cât această mulțumire, tot este ea destul de mare, ca să ne îndemne să fixãm prin scriere copilãria noastră ca popor. Neamurile în vîrsta lor de maturitate sã uitã cu plăcere la drumul ce aũ strãbãtut, cautã sã-șii deã sēma de unde aũ venit și fazele prin cari aũ trecut.

Fără indoială între aceste elemente de viață în locul întãiu trebuie sã punem credinșele și datinele poporane. Cele mai frumoșe și în acelaș timp mai interesante sînt cele ce le gãsım la sērbãtori. Despre cãte-va vom vorbi acum. Ele sînt fōrte vechi, mai vechi chiar de cât existența noastră ca popor.

Când s'a întrodus în Dacia, la strãbunii noștri Romani, sublima religiune a lui Christos, politeismul păgin erã fōrte înrãdãcinat în firea poporului și fiind-cã omul în starea sa incultă este mai conservator și mai greũ—primitor de noutãți, creștinismul a avut sã ducã o luptă crãncenă pinã ce sã se introducã. În lupta acēsta a trebuit creștinismul sã primescã multe din deprinderile păgine.

Noi sîntem astã-șii monotești. Cu tōte acestea în mintea și închipuirea poporului sînt și sfinși și zine și ingeri și draci. Aceste

elemente sînt fără îndoială păgîne. Creștinismul nu scie nici de sfîntul Sôre, nici de sfînta Vineri; nu cunôșce nici pe sora Sôrelui nici pe a Vintului; n'a auđit nici de Iele nici de Păunașii codrilor. Tóte acestea sînt urme din păgînism, cari s'aú păs-trat în închipuirea poporului și cari par a se șterge din ce în ce din mintea lui.

Păgîni sîntem, când, la arătarea lunei noui, rostim cîntecul :

Craiu nou, craiu nou,	Craiu nou, craiu nou,
Sănătos m'ai găsît	Cu bani m'ai găsît
Sănătos să mă lași;	Cu bani să mă lași.

Sfîntul Sôre,—sfînt îl numesce țaranul Român,—purtat într'un car de foc, care nu se opresce de cât la amiađi, în zenit, este Phoebus al păgînilor.

Strămoșii noștri Romani aveau multe sêrbători, așă de multe, în cât în timpul împêraturii Traian din cele 365 ȝile din an, mai bine de o treime erau sêrbători. Intre acestea unele din cele mai însemnate erau cea în onórea ȝeiței cerealelor (Ceres) și cea în onórea ȝeiței păstorilor (Palas).

Nici o clasă a societății la Romani, odinioară, ca și la Români, astă-ȝi, nu este atît de religioasă și în același timp de superstițioasă ca cea a agricultorilor și a ciobanilor. Recoltele ca și vitele sînt lăsate la grația intemperiiilor ceresci. O mică supărare a ȝeilor e de ajuns, ca să distrugă cu desăvârșire speranța secerișului sau a turmelor. De aceea spre a dobîndi oblăduirea lor, țaranul îi invócă la date anumite, când a statornicit sêrbători anuale în onórea puternicei ȝeițe a semănăturilor Ceres și divinității Palas. Sêrbătorile acestor ȝeițe sînt importante și ne au lăsat urme prețioase.

Sêrbătórea cerealelor să țineă și la oraș și la țară. La oraș inconjura în procesiune, zidurile cetății întreg clerul bisericesc făcînd închinăciuni la ȝei și jertfind un bou și alte animale mai mici; la țară sêrbătórea se țineă la începutul primăverii, când dă frunza și verdéța. Tótă lumea, în astăȝi de sêrbătóre e împodobită cu flori și vitele chiar și, ca la noi la sf. Teodor, li se umpleă bine ieslea cu fin.

În locul sêrbătorii ȝeiței cerealelor noi avem Rusalele sau sêrbătórea sêptemînilor, căci Rusalele cad după Paște la o sêptemînă de sêptemîni sau la 50 de ȝile. După o veche tradițiune bisericescă ar trebui ca de la Pasci pînă la Rusale să fie numai sêrbătóre. Urma acestei tradițiuni o găsim în împrejurarea că din Pasci pînă în Rusale nu se postesce mercurea și vinerea, ci e ȝi cu harț, cum se ȝice în Ardeal.

Rusalele sînt și o sêrbătóre a secerișului precum și o ȝi a pri-

mițiilor (trufandalelor). La ebrei în această zi se ducea la templu ca prinos un snop de orz nou și se făcea sacrificiul de pâne dospită, iar nu de azimă. Că serbătorea Rusalelor corespunde serbătorii romane a deștei cerealelor, rezultă între altele și din faptul ca ați la serbătorea românească copiii țăranilor noștri își duc unii altora daruri și anume un colăcel, o ulcică cu lapte sau păsat, un ou și o luminare legată cu florii.

Tot o amintire păgână din serbătorea Cererei este și obiceiul nostru de a se purta de un flăcău după isprăvitul secerișului, un buzdugan de spice de grâu verde și de a-l urmă un cor de fete cântând :

I

Pe dealul muhului
Supt umbra snopului
Cine s'adumbresce
Și se socotesce

II

Sora sorelui și cu-a vîntului
Ele s'adumbresc
Și să sfătuesc
Care e mai mare.

III

— Da eu sunt mai mare
Că-i frate-meu sora
Sorele lucesce
Lumea o încăldește

IV

— Da eu sunt mai mare
Că-i frate-meu vînt
Vîntul de n'ar fi
Ómenii ar muri
Și boii ar plesni
Ómenii la plug
Și boii la jug.

La 21 Aprilie, începutul anului păstoral și ziua fondării Romei, strămoșii noștri celebrau Palilia serbătore în onorea zeului sau deștei Pales, protectorea turmelor. Intimplarea a făcut ca această zi să fie în același timp și aniversarea cetății eterne a Romei, și de aceea Romanii o serbătoreau cu o pompă deosebită. După ce, în procesiune, străbăteau strădile cu alaiu, în milocul cântecelor de flaut, tobe și țimbale, se opriau la templul deștei focului. Aci făceau expiațiunii de sînge de cal, cenușe de vițel și bob uscat.

La țară serbătorea este mai simplă. Aci începe prin purificări (curățiri) și expiațiuni. Sacrificiul de sînge nu se face, căci nu se cădea să se păteze cu sînge o atare zi. Păstorii au pe cap cununii, iar porțile caselor ramuri verzi. Păcurarii dis de dimință stropesc pămîntul cu ramuri de laur înmuiat în aiasmă, apă lustrală. În urmă fac foc de brad, rosmarin și laur, în fumul cărora își purifică turmele. Apoi aduc ca jertfă deștei Pales plăcinte, brînză și lapte.

După jertfire urmăzează un ospăț pe iarbă verde. Doborîți de puterea vinului să trântesc pe paturile de frunze sau la umbrare făcute din hainele lor. Se îndemnă în urmă să sară peste focurile ce ard dinaintea-le, le sar de trei-ori și în urmă își purifică turmele prin aceleași focuri, trecându-le tot de trei-ori.

Serbătorea acosta ciobănescă este considerată ca biruința luminei și a căldurei de primăvară asupra întunericului și frigului de iarnă. Ea a rămas și la noi. În ziua Palilieii, la 23 Aprilie serbătorim noi pe Sf. Gheorghe, eroul care birue balaorul întunericului și al peșterilor. În această zi, din de dimineță, porțile caselor sunt împodobite cu frunză verde, flăcării prind pe fete, le udă cu apă rece de fântână sau le duc la vale, unde le bagă în apă, boii în această zi mai întâi sunt scoși la pășune și în unele locuri țărani noștri să purifică sărind peste focuri. Datina această din urmă în unele ținuturi românesce se face în ziua mucenicilor. Vrednic de amintit este și obiceiul de la Boboteză de a se purifica vitele și anume caii în țară Bărsii.

Trecerea prin foc o găsim și în sfinta scriptură «și au trecut pe fiul său prin foc».

Theodoret, un scriitor bisericesc din suta IV, ne spune, că în vechime era obiceiul, odată pe an, de a se aprinde pe drumuri focuri peste cari săriau, bărbați și tineri, iau pe prunci îi treceau mamele lor prin flăcări, ca să se curățescă. Datina această însă a fost oprită de al VI sinod ecumenic. Trecerea prin foc, ca și serbătorea Palilia să păstrează și astăzi. Este Pălia care după introducerea creștinismului la Români s'au așezat a doua zi de Sf. Ilie. Pare că într'adins a fost alipită această serbătore de cea a sfintului Ilie, care după credința populară poartă în carul său fulgerele și tunetele. Asemănarea numelui a făcut—poate—să se nască și credința, înrădăcinată în sufletul poporului, că cel ce va lucra în această zi, va fi pălit de mânia cerului. E interesant să amintim, că și a treia zi de Sf. Ilie este ziua mucenicului Foca, o serbătore de foc, ținută la țară cu multă religiositate și evlavie.

Aceste serbători, ca și altele multe, par a face probabilă presupunerea, că încreștinătorii Românilor vor fi înlocuit serbătorile păgâne prin altele creștine spre a o ușura ast-fel lățirea învățăturilor lui Cristos.

G. Popa.

DE LA UN MARE FILOSOF

Minciuna sboră mai iute de cât adevărul.

Tot despre Difterie (Angină) (1).

ri-ce am spune despre această boală, va fi cu atât mai bine înțeles cu cât vom fi făcut mai bine cunoscută cauza acestei îngrozitoare boale, sau *agentul ei patogen*, după cum șic medicii.

În câte-va linii următoare vom vorbi despre acest agent producător al boalei numită difterie sau angină.

Acest agent, acest microb, al difteriei trăiesce și în aer și în gol, adică unde nu este aer.

Se înmulțesce la temperatura de 33 — 37; la o temperatură mai rece de 20° sau mai caldă de 40°, el nu se mai înmulțesce.

Acest agent pus într'un bulion preparat pentru acesta și ținut la temperatura de 33—37°, se înmulțesce repede: în 24 ore cultura lui se vede sub forma unor grămăjore la fundul vasului, unde turbură limpiditatea bulionului.

În laboratore se cultivă acest microb pe multe substanțe care-i servesc de hrană: în bulion amestecat cu glicerină, pe gelatină, etc., dar substanța pe care-i merge mai bine este zema sângelui amestecată cu gelatină.

Înmulțirea microbului difteriei în această substanță este foarte repede și caracteristică: *înainte de 24 ore se dezvoltă însute albe mai grose la centru*. Aceste pete se întind repede și formeză îndată plăci rotunde și cenușii.

În pielițele cari formeză difterea sau angina pe om se mai găsește și alți microbi, însă nici unul dintre aceștia nu se dezvoltă în cultură așa de repede ca microbul special al difteriei. Acest fapt chiar

(1) Angina se numește în special difteria dezvoltată în gât. Veđi No 35.

deosebesce o cultură de microbi ai difteriei de altor microbi ai altor bóle.

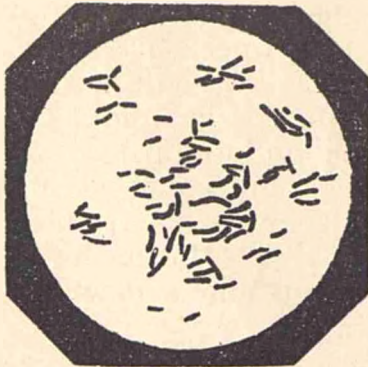
Microbul difteriei nu presintă nici cea mai mică mobilitate; el se colorază foarte ușor cu anilină și cu toate colorile compuse cu acesta, de cari se servesc laboratoarele de microbiologie.

Acastă colorare ajută foarte mult pentru studiul acestui microb, ca și pentru al altora, căci îl face să se deosebescă între alte lucruri fără colóre.

Ca formă, acest microb se presintă ca un bețișor rotund și puțin mai subțire la capete.

! Acest bețișor viu, care este microbul anginei, nu este mai lung de cât acela al tuberculozei sau al ofitei, pe care îl vom face cunoscut altă dată, dar este *de 2 ori mai gros*

Pe câmpul microscopului, și un exemplu îl vedem în figura alăturată, microbii anginei se presintă în grupă destul de caracteristică.

Microbi de angină cultivați în bulion și măriți de 1.000 de ori.

Cu microbii cultivați, într'una din substanțele în cari ei se înmulțesc (v. mai sus), dacă se atinge o sgîrietură pe un animal se desvoltă îndată în locul acesteia pelițe murdare anginoase, cum se vede în gâtul unui anginos, iar dacă aceiași microbi, sau mai bine dis bulionul în cari ei s'aú înmulțit, se injectează într'un animal, acesta móre după mai multe ore și după ce a pierdut pofta de a mânca și a trecut prin mare tristețe.

Nu toate animalele simt în mod egal influența microbilor difteriei. Purcelul de India (cobaiul) este cel mai simțitor: el m^ore repede după ce i s'a injectat bulion în cari sînt orî a^u fost microbi de difterie.

Epurele de casă, *căinele*, *pisica* ia^u difteria cu înlesnire.

Gusganiⁱ și șoreciⁱ sînt refractari față de microbi difteriei.

Microbiⁱ anginei a^u o mare vitalitate și conservă viața mult timp, în condițiuni în cari s'ar crede că o pierd.

Microbiⁱ r^emași pe tuburi, în cari s'a^u cultivat colonii de aceștia, s'a^u găsit că tr^ăesc încă după mai mult de 6 luni, la temperatura odăiei.

Inchiși în tuburi, fără aer, și la întuneric s'a constatat că-și conservă vitalitatea și virulența lor pe timp și mai lung: după 13 luni s'a dovedit acest fapt.

O căldură de 58°, fiind căldură umedă, îi om^orá.

În căldură uscată, fără lumină, la temperatura de 33°, acești microbi mor după 3—4 luni.

Vitalitatea microbilor din p^{ie}lițele de angină este și mai importantă.

O p^{ie}liță de angină sc^osă din g^ătul unui copil, după ce s'a uscat, a fost înfășurată într'o c^ârpă, apoi într'o h^ârtie și păstrată într'un sicrin la întuneric și la temperatura odăiei, după 3 pⁱnă la 5 luni de conservare, a dat pe o substanță de cultură colonii puternice de microbi vii.

O asemenea p^{ie}liță anginosă, at^îrnată la aer și la s^ore, unde a lovit'o toate intemperiiile în lunele Aprilie și Mai^u, s'a dovedit că a pierdut orî-ce putere microbienă.

Aș^ă, fiind, se vede cât *de îndelungat este pericolul într'o casă în care un bolnav de angină a aruncat aîn g^ătul lui, pe lîngă scuipat plin de microbi și p^{ie}lițe anginoase*, în locuri unde acestea a^u putut r^em^ânea.

Vom mai vorbi tot despre angină într'unul din numerele viitoare.

Dr. N. Manolescu.

prof. de bóle de ochi la univ. din Bucureaci.

Asilul Elena Dómna

III. Desvoltarea Asilului «Elena Dómna.»

césta eră situația Asilului la 1869 când M. S. *Elisabeta Dómna*, ađi Regină a României, luă sub protecția Sa pe copilele orfane.

«*Am fost primită de către copile ca o mamă, și țin a fi mama lor*» ăice M. Sa într'o scrisóre adresată la 30 Dec. 1869 către Președintele consiliului de Miniștri (Prințul Dimitrie Ghica.)

Și sub ocrotirea M. S. Reginei Elisabeta Asilul a luat o desvoltare și mai mare. Se făcú un nou apel la caritatea publică. M. Sa începú subscriptiile cu 12.000 lei noi și în scurt timp se adună suma de 151,659 lei noi, din care s'a zidit capela «*Elisabeta Dómna*,» partea centrală a Asilului, cu coridorul ce puneă în legătură cele două aripí, două săli de studiú, patru dormitóre, o sală de mâncare, și altele, decí Asilul așa cum se află pînă mai în anii din urmă.

În ce privesce învățemintul, luînd drept punct de plecare principiul ca fie-care elevă să se desvolte potrivit cu talentele ei speciale, Majestatea Sa a stăruit tot-d'a-una să li se deă elevelor ocaziune de a-și încereă talentele în tóte ocupațiunile potrivite cu geniul femeesc. Pentru acest scop s'aú format la Asilul mai multe secțiuni pentru anumite specialități.

Numérul elevelor de asemenea crescú mereú, așa în cât la anul 1884 ajunsese la 440, între cari se aflău, pe lângă orfane orí sărace, și multe solvente, din părinți cu stare.

Și iată anume secțiunile în cari erau împărțite aceste eleve :

1) *O grădină de copii* sau școlă roebeliană cu 31 de eleve (mai mici de 7 ani.)

2) *Școlă primară*, care coprindeă în cele 4 clase ale ei 186 eleve.

3) *Școlă normală* cu curs de șese ani, în care elevele (129 la număr) se pregătiaú pentru cariera de institutóre la școlí primare urbane, orí profesóre la școlí secundare.

4) *Școlă normală* în care se pregătiaú elevele pentru cariera de învățátore pe la școlile rurale. Se înființaseră trei clase, în care se află pe la 1884 un număr de 64 eleve. (Acéstă secție însă în anii următori s'a desființat.)

5) *Școlă de țesut* «Regina Elisabeta» cu 6 eleve.

6) «*Ateneul Elisabeta*» pentru cultura artelor frumoșe. Se învățau aici: desemnul, pictura (în uleiú, aquarele, pe porțelan, colorarea fotografiilor) xilografia, florăria artificială și musica,

atât vocală cât și instrumentală. La această secție învățau toate elevele cu orice-care vocațiune; iar acele cari arătau vre un talent special hotărît, ajungând la o vîrstă mai înaintată, erau dispensate de celelalte studii spre a se putea devota specialității pentru care aveau vocațiune. Trei dintre fostele eleve erau, la 1884 trimise în streinătate spre a se perfecționa în pictură una la Paris și două la Mînich. (Acestea au ajuns mai pe urmă profesore de desen.)

M. S. Dömnan Elena.

Programele de studii în Asil erau cele oficiale, cu deosebire că în secția normală cu 6 clase materiile se puteau predă în mod mai desvoltat de cât în școlele normale ale statului, unde numărul claselor eră mai mic.

IV. Starea actuală a Asilului.

Acésta eră starea Asilului «Elena Dömnă» pe la 1884, când întemeetorul, care condusese pînă aici acest institut și îl ridicase la un grad de desvoltare așa de însemnat, anume generalul dr. C. Davila, a încetat din viață.

Deja cu doi ani mai înainte, anume: de pe la 1882, Asilul tre-

cuse de la Eforie sub administrația statului, și în special a Ministerului instrucțiunii publice și al cultelor. Generalul Davila însă conducea afacerile Asilului și în acest timp ca «delegat al Ministerului.»

După mărtașea lui Davila însă Asilul fu condus și administrat de Minister ca și celelalte școli ale statului, și de atunci până astăzi a trecut prin ore-care schimbări. Anume: În anul 1886 s'a desființat secția de țesut «Regina Elisabeta», iar în 1890 cursul normal din Asil compus din 6 clase s'a redus numai la 5 clase, (precum erau și celelalte institute pedagogice de fete ale statului) desființându-se clasa VI-a.

La anul 1893 poziția Asilului, ca institut de educație a statului, s'a regulat pentru tot-d'a-una prin lege, și anume prin legea învățământului primar și normal primar întocmită de d-l Take Ionescu. Prin această lege s'a hotărât ca pe viitor Asilul să cuprindă următoarele trei secțiuni: 1) Secțiunea primară, 2) Secțiunea profesională, cu diferite meserii, și 3) Secțiunea normală cu 5 clase, și cu menirea de a forma învățătoare pentru școlile de la țară. Iar în anul 1894 s'a mai mărit localul Asilului adăogându-i-se două aripi noi, spre a corespunde mai bine menirii ce i-s'a dat prin lege.

În anul 1896, prin legea d-lui P. Poni, spre a se putea administra mai cu înlesnire—Asilul fu despărțit în două și anume: secția normală s'a separat de cea profesională și primară, numindu-se pentru această secție o altă directoare, și despărțindu-se și localul în două.

Tot în anul 1896 s'a mai mărit iarăși localul Asilului construindu-se pentru secția primară un local cu totul nou.

În starea acesta se găsește astăzi Asilul «Elena Dămnă.»

Secția primară. (având menirea de a servi și ca școală de aplicație pentru secția normală de învățătoare) este împărțită în 5 clase ca școlile primare rurale, și a avut anul acesta în toate 5 clasele 112 eleve.

În secția profesională au fost înscrise la începutul acestui an școlar 132 de eleve, dintre cari 70 s'au ocupat în special cu *croitoria*, 55 cu studiul *rufăriei*, 4 cu *impletitul de ciorapi* și *tricoturi*, și 3 cu *pictura*.

Pentru elevele orfane din această secție și din secția primară, care nu au aplicare pentru lucrul manual, și pentru învățătoare de carte, s'a înființat anul acesta o *secție de menaj*, care a și început să funcționeze, de o cam dată cu un număr de 10 eleve, și nu în Asil, ci într'un local deosebit (închiriat de Minister pentru acest scop.)

Secția normală de învățătoare a avut anul acesta în toate 5 clasele 166 de eleve.

Așa dar numărul total al elevelor din toate trei secțiunile Asilului s'a urcat în anul școlar 1897—98 la suma de 410.

V. Admiterea în Asilul «Elena Dómna.»

În secția primară și profesională, se primesc numai fete orfane și sărace fără a fi supuse la concurs. Cererile de admitere trebuie adresate la Ministerul instrucțiunii publice și al cultelor.

În secția normală de învățătoare însă elevele se primesc prin concurs. Se admit la concurs: a) Absolventele secțiunii primare din Asil. b) Fiicele învățătorilor și institutorilor cari au servit cu distincție 10 ani în învățământ. c) Fiice de săteni.

Cererile de înscriere la concurs trebuie să se înainteze Ministerului instrucțiunii publice și al cultelor, cel mai târziu pînă la 20 August în fie-care an și să fie însoțite de următoarele acte:

1) *Actul de nascere*, din care să se constate că concurențele au vârsta între 13 și 16 ani împliniți. (Absolventele secțiunii primare din Asil însă sînt admise la concurs pentru secția normală cu orî-ce vîrstă vor avea la terminarea cursului primar, și nu li se cere nici extractul de nascere, dacă sînt orfane provenind din asistența publică.)

2) *Actul de vaccină.*

3) *Certificatul de absolvirea* claselor primare.

4) *Certificat de purtare exemplară* liberat (pe hîrtie netimbrată) de direcțiunea școlii ce au absolvit.

5) Fiicele de învățători sau institutori vor prezenta un certificat liberat de direcția învățămîntului primar și normal-primar doveditor că tatăl copilei a servit 10 ani ca învățător sau institutor titular și că în acest interval nu a suferit nici o pedepsă disciplinară mai mare de cît advertisementul și amenda.

6) Fiicele de săteni vor prezenta și un certificat al primăriei locale, prin care să se arate că sînt într'adevăr fiice de săteni.

Concursul se ține în trei locuri: în Bucuresci, în Iași și în Craiova, între 25 August și 10 Septembrie. Concurențele în cererea de înscriere trebuie să arate și locul unde voesc a se prezenta la concurs.

Candidatele admise la concurs sînt supuse la două feluri de probe: scrise și orale.

Probele scrise sînt: a) din *limba română*, o pagină dictată, spre a se vedea ortografia, punctuația și caligrafia; b) Din *aritmetică*, un exercițiu cu numere întregi sau decimale.

Probele orale sînt: a) Întrebări asupra *limbii române*, citire cu voce tare și analiză. b) *Aritmetica* și *geometria* (exerciții și

probleme). c) *Istoria și geografia țării*. Întrebările se fac după programa analitică a școlii primare.

Pentru ca o candidată să pōtă fi admisă în secția normală de învățătore a Asilului, trebuie să obțină la probele scrise și orale media generală de cel puțin șapte (1).

P. D.

CULTURA CARTOFULUI

artoful, este originar din America meridională; a fost introdus în Europa prin secolul al 16-lea, și tocmai prin secolul al 18-lea a început să i se dea adevărata valoare în agricultură.

Pămîntul în care cartoful pōte crește bine sînt cele potrivite în rodirea lor, pămînturile profunde de natură argilo-nisipōse, puțin umede și bogate, sînt acelea în cari cartoful reușese mai bine, de ore-ce în pămînturile prea uscate, el nu pōte vegeta și se usucă, iar în pămînturile prea umede putrezește în cele mai multe cazuri, sau dacā și vegeteză, producțiunea este mică.

Preparațiunea pămîntului.

Lucrarea adîncă ori mai superficială a unui pămînt depinde tot-d'a-una de împrejurările climatologice în care se află.

Arăturile pentru cartofi trebuie făcute mai adînci de cāt pentru cereale, și tot-d'a-una arătura primă să se facă tōmna, ca pămîntul să fie expus înghețului, cu modul acesta pămîntul prin o a doua arătură, care se face primăvara înainte de semănat, se va mărunți bine.

Inmulțirea cartofului.

Inmulțirea cartofului se face în trei moduri: prin tubercul care tot-d'a-una sînt de preferit tuber-

(1) Veđi «Regulamentul pentru admiterea elevilor în școlile normale ale statului» (Bulet. ofic. No. 108).

cule mai mari, de ore-ce acestea germinază mai iute Pentru aceea se recomandă tot-d'a-una că tuberculele cele mai mari să se taie în 3 sau 4 bucăți, fiind-că în cazul acesta se face și o economie.

Când cartofii sînt scumpi, atunci se taie ochiul dimpreună cu puțin miez, ca să pōtă să-și întreție germinația.

O a doua înmulțire se face prin sēmîntă, această metodă s'a practicat mai mult de grădinari și botaniști.

Al treilea și ultimul mod de înmulțire a cartofului este prin butași proveniți din tubercule plantate în luna lui Martie.

Din aceste trei moduri de prāsire a cartofului, cea mai bună este prin tubercule puse în cuiburi.

Cantitatea de cartofi ce se pune la un hectar se pōte lua cam de 20—24 hectolitri.

Semēnatul și spațiul între cuiburi.

După cum semēnatul se face într'un mod puțin regulat, asemenea și recolta va fi mai mult sau mai puțin abondentă în cele mai multe casuri. Când un cultivator nu va observă adevērata regulă în semēnatul cartofilor, ci pune în cuiburi tubercule fără nici o regulă, la nisce distanțe mari unele de altele, în cazul acesta cānd vrejii au ajuns la adevērata lor desvoltare, neputēnd umbri pāmîntul pentru a păstră umiditatea de care are trebuință, fie-care tuberculă spre a se putea desvoltă, din acest mod de procedare o recoltă abondentă mai tot-d'a-una e compromisă, fără ca în cele mai multe casuri cultivatorul să aibă cunoscință de cauză, din lipsă de nesciință.

Punerea cartofilor se pōte face d'a dreptul pe brazdă cānd se ară pāmîntul, sau se pot pune cu sapa, sau cu casmaua, metoda cel mai practic este cānd cine-vă pune cartofi după plug, și tot la o a treia brazdă. Adīncimea la care trebuie să se pună cartoful este de la 0,10—15 cm. Plantarea cartofului se face din luna lui Martie și continuă pînă în

Maiu, când timpul este ploios sau când frigul durează pînă primăvara târziu.

Cartofii, cari sînt destinați pentru semănat nu trebuie să fie incolțiți, la cas când cartofii vor avea lurgeri, trebuie să se rupă, și numai după aceea trebuie să se pună în pămînt.

Cantitatea de tubercule ce trebuie să se pună într'un cuib variază după mărime, și anume: tuberculele de o mărime mijlocie putem pune într'un cuib 3, comptând cel puțin pe 5 vreji de la fie-care tuberculă, iar tuberculele cele mici pînă la 4 bucăți.

Când cartofii se pun cu sapa ori cu casmaua, se pun tot-d'a-una de nisce omeni mai dibaci, cari deja au mai pus mai de multe ori, și cari sînt obicînuiți de a ține adevărata distanță între linii și cuiburi pe care le indică agricultorul.

Cultura de întreținere.

Indată ce răsar micii vreji e bine să se dea o sapă, care se numesce sapa întăiu, unii agricultori însă sînt de opiniune ca în locul sapei să se dea o grapă energetică, care aduce mai mult bine vegetațiunei cartofului, de cât sapa, și tot de o dată e și mai economică. Prin o grapare energetică se smulg buruienile cele rele, și pămîntul se mărunțesce, aerul, căldura, umedela, vor străbate cu înlesnire.

Când vrejii au o înălțime aproape de 50 c. m. trebuie săpați, iar când încep a înflori trebuie mușuroiți imediat. Mușuroiele se fac cât se poate de mari, spre a put păstră mai bina umedela de care tuberculele au trebuință pentru desvoltarea lor.

(Sfîrșitul în No. viitor)

V. S. Moga.

O cugetare

Timpul este stofa din care e făcută viața. Când timpul ni se pare scurt, însemnă că viața e bună.

Beția și urmările ei (1).

Acei ce au obiceiul de a bea dilnic fără ca vr'o dată să ajungă la cea-ce se numește beție acută, ca și cei-l-alți adică cari se îmbată, ajung, am spus-o, la același sfârșit și anume: îmbolnăvirea trupului și sărăcia pungei.

La început, adică după ce cine-vă a avut obiceiul de a bea, timp care variază după felul fie căruși om a parte fără ca vr'o dată acel timp să fie prea mare, la început, dic, vine puțină bôlă căreia nu i se dă destulă băgare de sêmă și anume: vine o arsură la stomac, lipsă de poftă de mân care și chiar când voesce să mănânce bolnavul nu ia de cât tot lucruri pipărate, iuți, sărate, afumate, etc., adică tot mâncări iritante; începe să aibă dureri de cap, mâinele încep să tremure, limba tremură, nu mai are dragoste de muncă, se lasă tot a lene plâcându i mai mult să stea de géba de cât să muncască. Dacă îi vine în minte și ține la sănătatea lui se duce și se arată la un doctor care în tot-d'a-una are să-î cunoscă bôla. Bolnavul încă mai are într'insul tragere de inimă și dacă doctorul îl întreabă, dinsul spune că în adevăr are obiceiul de a bea câte puțin, — păcat mărturisit pe jumătate și dacă atunci ascultă de sfatul ce-î dă doctorul și anume să nu mai bea, el se vindecă și se face iar om. Dar din nenorocire la cei mai mulți bolnavi patima e mai tare ca judecata și-și face socotéla, socotélă greșită, că pôte doctorul nu l-a cunoscut și că nu-muai așa i-a spus de géba, dar că el nu e bețiv cum e altul de ex. Stan sau Bran, și în urma socotelei acesteia greșită, ce-și face, nu ascultă de sfatul care i se dă, continuă a duce viața de pînă acuma așa că se îmbolnăvesce mai tare. Atunci iar se duce la doctor, spune că nu mai pôte mânca, il ustură tare, parcă ar aveă un cărbune la stomac, capul il dore, nu mai are mintea și judecata ca mai de demult, îi vine grêță, vorba i se încurcă ca și judecata, mâinile îi tremură tare, nu mai pôte dormi și când adôrme viséază tot visuri rele și urite care-l fac să tresară din somn și că în sfârșit nu-și mai pôte căuta de tre-

(1) Vezi No. 36

burile lui pentru că mereu slăbește. Încă este timp ca bolnavul să fie lecuit, dar de astă dată mai greu, pentru că trebuie să ia doctorii, trebuie să ție rînduială la mîncare și nu pôte mîncă ori și ce.

Tot nu ascultă, de și se isbesce cu capul de pragul de sus tot nu vrea să-l vadă pe cel de jos; își închipue că doctorul prea a fost aspru cu el, că el nu e tocmai bețiv și când o să aibă cu ce, are să se arate la alt doctor care e mai milos; pînă atunci însă continuă a duce viața lui în felul ca pînă acuma, continuînd a bea.

Atunci lucrurile se schimbă, se îmbolnăvesce mai tare și partea din trupul lui care e mai slabă se îmbolnăvesce mai tare și așa ajunge la fel de fel de bóle cari nu mai au leac. Unii, la cari maiul (ficatul) e slab, capătă dropică, adică se umflă pîntecele, face apă în el, se umflă picioarele și móre; altul la care inima e mai slabă, i se întăresce vinele și móre tot cu umflătură; altul la care rărunchii sînt slabi móre tot de dropică; alții la care creerul e mai slab ajung de rămân fără vorbă, cu o mână și-un picior mórte (móle), nu mai pôte umblă, nu pôte lucră și devine o sarcină pentru acei cari sînt hărădiți ca să-i îngriescă; alții, și aceștia sînt mai norocoși, de o dată din buni teferi și sdraveni cum erau, cad din picioare și mor de o dată după o zăcere de câte-vă césuri. Alții în sfirșit înnebunesc și neamul, copiii, nevasta și tovarășii lui sînt siliți să-i interneze într'o casă de nebuni.

Iată unde aduce neascultarea, iată unde aduce patima beției, și încă astea câte le-am înșirat nu sînt de cât casurile cele mai obicînuite; câte nu mai sînt încă sfirșiturile bețivului?!

* * *

Și dacă ar fi numai mórtea trupescă a bețivului tot încă lucrul nu ar fi așa de periculos, dar din nenorocire trebuie să ne mai așteptăm și la alte isprăvi cari tóte sînt datorite beției. Omul bețiv cât a trăit nu a făcut de cât să risipescă tot avutul lui pentru că pe de o parte l-a bcut iar pe de alta, o dată cu bcutura rachiului, ș'a bcut și mintea și ceea-ce i-a mai rămas în pungă i-a fost furat și jefuit pe când el nu-și avea mintea întregă.

Averea lui se risipesce, nevasta și copiii rămân pe dru-

muri și când el a murit, în loc să capete plînsul și părerea de rău a celor care rămân după el, nu capătă de cât blesteme și păreri de rău că nu a murit mai de demult ca să rămână ceva și pentru copii.

Trebue o dată să intre în mintea fie-căruia că beția este vătămătoare; dacă oamenii nu ar mai bea ar fi mai bogați și nu dór că ei beaú tótă starea lor, ci nenorocirea e că o risipesc pentru că nu-și aú mintea întregă.

Dacă omul nu ar mai bea, alta ar fi averea lui; dările ar fi mult mai ușore, pentru că curțile ar fi pline de viață, coșarile pline de produse, omul cu nevasta sănătoși și, dacă sint sănătoși, pot să muncescă, să-și crească copiii ca să fie oameni vrednici și laudați și să le lase și avere ca de o dată să rămâie oameni cuprinși, iar nu de la început inhămați la sărăcie, la chin și la nezac.

Un medic.

Biserica și Școala din Bușteni

ajestatea Sa Regele a bine-voit să dispună ca în tóte comunele de pe domeniile Corónei să se înalțe câte o frumoasă biserică și câte un falnic local de școlă. Acesta și în comunele de pe domeniile sale proprii. Trebue să mărturisim cu sufletul plin de bucurie că Majestatea Sa a dispus ca să se facă tot ce e posibil pentru ridicarea intelectuală, morală și materială a locuitorilor de pe aceste proprietăți.

Pildă vrednică de cugetarea și simțirea strămoșilor noștri, care dădeau în viață fiind și o parte pentru sufletul lor spre binele general! Pildă vrednică de urmat de toți Români de inimă și cu dare de mână!

Satul Bușteni e aprópe o creațiune a Majestății Sale. Și ce frumos viitor îi este rezervat, căci e așezat în pozițiunea cea mai plăcută după valea Pra-

hovei! Acì cu cheltuiala Majestății Sale s'a ridicat biserica, școla și casa de locuit pentru preotul bisericii.

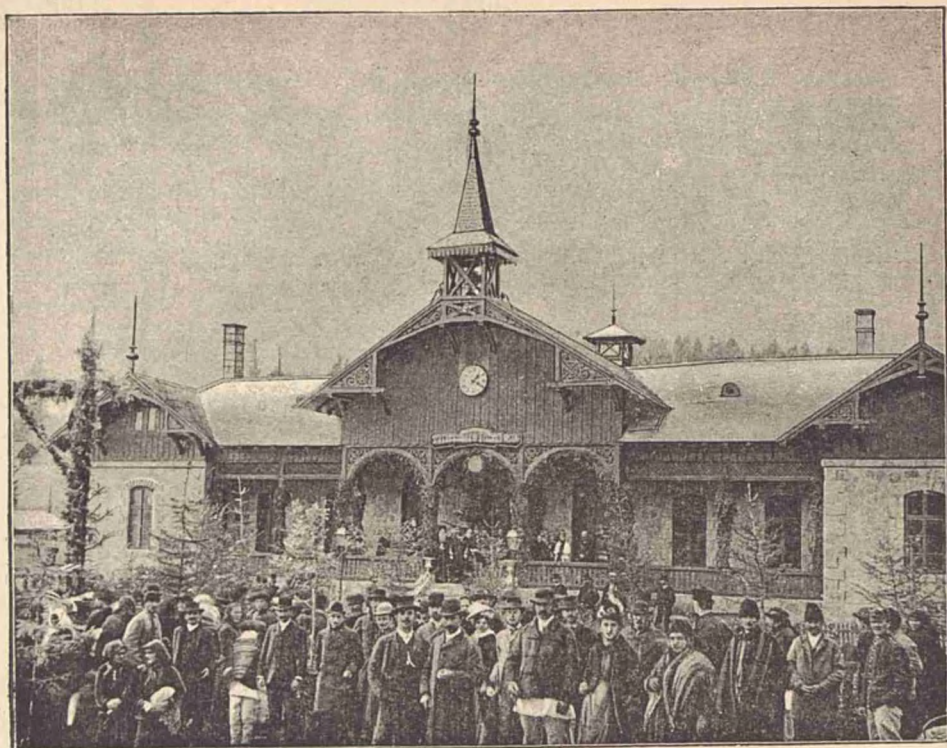
Dăm acì ilustrațiunile acestor instituțiuni Regale spre a fi admirate și de cititorii noștri, așa după cum le-am admirat noi când le-am vădut.

Biserica din Bușteni.

Amintim că biserica din Bușteni a fost ridicată din temelie de Maj. Sa Regele în amintirea pre iubitei și unicei sale fiice Maria.

Sfințirea acestei biserici s'a făcut cu mare solemnitate în ziua de 8 Septembrie 1889.

Șeola primară din Bușteni.

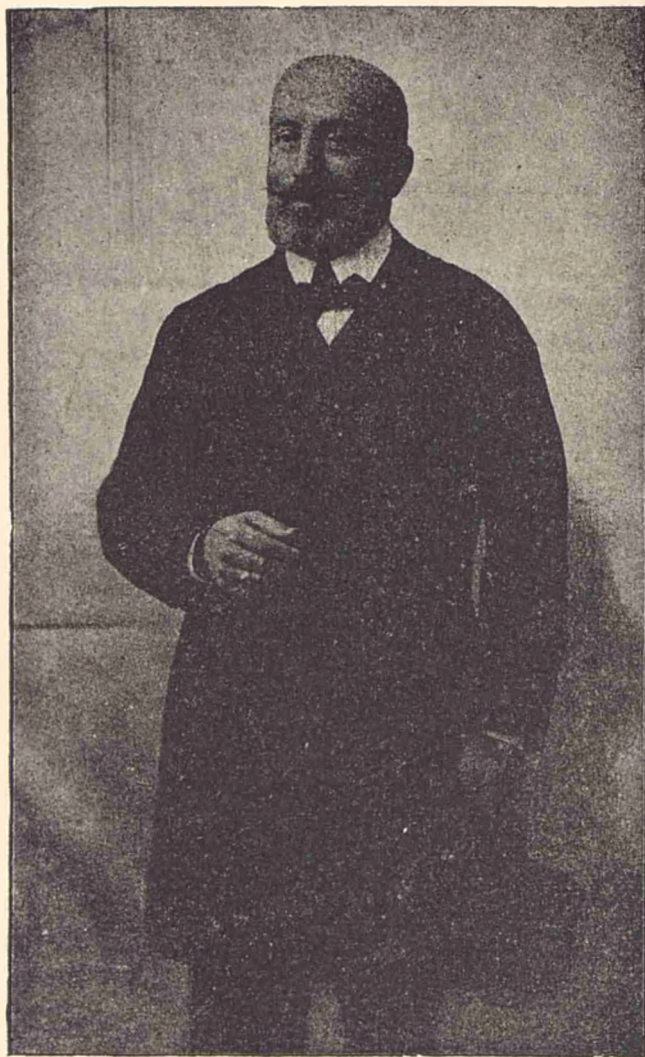
Vom căută să comunicăm cititorilor noștri tot ce s'a făcut pe domeniile Corónei, căci mult și bine s'a făcut, fără să se cunóscă de tótă suflarea ro mânescă.

M. S. Regele, A. S. R. Principele moștenitor, I. P. S. S. Mitropolitul Primat și réposatul Episcop al Râmnicului în privdorul bisericii de la Bușteni în ziua sfințirii.

A fost fericit momentul, când s'a ales administrator al acestor domenii d-l *Ión Calenderu*, bărbat cu multă pricepere, înțelepciune și inimă. D-l

Calenderu a tâlcuit așa de bine cugetarea și intențiile Maj. Sale, cum rar se pôte întâmpla.

D-1 I. Calenderu.

Dăm aici și chipul acestui bărbat, care a pus ochii mai cu sémă pe biserică și școlă ca mijlôce pentru ridicarea poporului nostru rural.

P. G.

MUSCA COLOMBACĂ

Acăstă muscă, ȃisă de popor *musca rea*, apare în fie-care primă-vară de la 15 Aprilie pînă la 15 Iunie. Singura parte a țării năstre care e expusă acelei musce sînt județele: Mehedinți, Gorj, Râmnicu-Vâlcea și Dolj. Ele vin în grupuri mari și sînt fărte pericolăse pentru vitele domestice, căci acul cu care se servesc a înțepă fiind otrăvitor, animalul este expus a muri. Relele ce fac aceste insecte sînt destul de simțite, căci în anul 1897 aă murit în județul Mehedinți 40 boi și vaci, 30 bivoli și bivolițe, mai multe oi, porci, etc.

Nu numai animalele sufer de înțepăturile acestor insecte, dar s'a vėđut casuri cānd chiar omul a cāđut victima înțepăturilor lor.

Un soldat recrut fiind concentrat pentru instrucție 60 ȃile pe cānd se află în front a fost înțepat la plăpa superiără a ochiului stāng. După 8 ore a fost imposibil să mai deschidă ochiul. În cele din urmă inflamația dispărū, dar vederea ochiului fu perdută și soldatul reformat. În orașul Severin, în primă-vara unui an, aă suferit mai mulți soldați, dar din fericire casurile n'a fost atāt de nefaste ca pentru acelălalt.

Poporul necunoscēnd locul de unde apar aceste mari grupuri de insecte a creat diferite legende. Cea mai cunoscută dintre legende e a lui Iovan Iorgovan (Hercule).

În acăstă legendă se spune că un șerpe devenind monstru în mărime, fiind-că se scāldă în fie-care ȃi în băile de la Mehadia, a fost omorāt de Iorgovan, care a sărit cu calul de pe o stāncă de marmură pe care se vėđ urme de copită de cal, două urme de om și mai multe de cāine și care se află și astă-ȃi în mijlocul Cernii.

Capul acestui monstru a fost dus de apă în Dunăre și de acolo a intrat într'o peșteră. Din capul acestui șerpe apar în fie-care an mulțime de musce ale căror urme sînt atāt de cunoscute.

Acăstă legendă se cāntă chiar și astă-ȃi de toți Romānii din Banat.

Musca Colombacă și-a luat numele de la ruinele vechiului castel Colombacz așezat pe malul drept al Dunărei în ținutul Serbiei, care există și astăzi în apropiere de Severin.

Pe vârful celei mai înalte stânci din acele regiuni se ved de la distanță opt turnuri având o înălțime pînă la 25 metri; două din acele turnuri sînt aședate pe marginea Dunărei, turnurile sînt unite prin ziduri înalte, parte din ele dărîmate parte conservându-și forma ce au avut.

Intrarea în acest castel s'a făcut pe apă, fiind-că chiar astăzi este imposibil a intra prin cele-lalte părți fiind înconjurate cu zid;—peste drum, pe malul stîng al Dunărei în ținutul Ungariei se află un zid vechiu înalt pînă la 9 metri, ceia-ce face a se admite părerea cum că acel zid a fost împreunat prin lanțuri de fier cu castelul Colombacz oprindu-se ast-fel cursul pe Dunăre și prin mijlocul acesta putându-se luă taxa corăbiilor cari treceau prin aceste locuri.

După felul construcțiunii se dovedesce că acest castel datează de pe timpul Romanilor; că în apropiere se află drumul lui Traian care l-a construit ca loc de întărire în primul război ce a avut cu Daci.

Tradițiunea populară spune că o regină, Irena, a făcut acest castel ca loc de refugi în cas de ar fi fost învinsă în război ce a avut cu o soră a ei.

În timpurile mai apropiate de noi se crede că subteranele acestor ruine ar fi focarul grupurilor de musce Colombace ce ies în fie-care an, însă astăzi nici poporul nu mai crede acesta.

Pe cînd eram elev al școlei normale din Severin mē du-sesem de vacanța Pascelui acasă la țară departe pînă la 55 kilometri. După terminarea sērbătorilor voii a mē înapoiă la școlă. Pe la jumătatea drumului unul din cei doi cai de la trăsura fu înțepat așa de rēu de aceste insecte în cāt pleopele ambilor ochi se inflamără și calul abea vedeă, fiindu-ne imposibil a continuă drumul. După 2 ore înțepăturile ce le avea pe corp cum și în cavitățile nasale inflamându-se, pe sēră calul a murit cu tōte îngrijirile ce i-se dăduse.

În anul 1893, luna Aprilie, cînd plecă prima generațiune de musce și cea mai periculōsă, afla, prin ajutorul unui medic Veterinar Sērb care mē conduse la albiile rîurilor Timoc, Pek, Mlava și Morava în apropiere de Colombacz,

că albiile acestor rîuri sînt locul de reproducere al acestor insecte, căci după ce s'au făcut musce din oule depuse aci de generațiunile anului precedent, atunci lasă și ele ouă în locul de unde au provenit; apoi plcă spre a se nutri cu sânge de animal.

Aceste insecte sînt de mărimea țințarului cu care se și asemănă, membrele sînt în număr de șese, prevădute cu inele albe și negre, prima păreche de picioare este mai lungă de cât cele posterioare.

Tratamentul animalelor în contra înțepăturerii acestor insecte. Este bine ca vitele să nu fie scóse la pășune de cât în timpul nopții, înainte de răsăritul sórelui și după apunerea lui, în timpul zilei ținute în locuri umbróse și apărate cu fum de paie umed sau gunoiu; în timpul ploios nu mai e nevoie de acéstă apărare. Când vitele sînt întrebuintate pe cîmp în munca agricolă și vor fi atacate de aceste insecte, atunci să se ungă imediat părțile puțin păróse cu uleiuri grase, petroléu și păcură care tóte împedică a face rău otrava acestor insecte.

Dacă o vită a fost lipsită de acest tratament, și expusă înțepăturerii acestor insecte, atunci să se ungă părțile atacate cu unt prospăt, băi reci, sau saramură 50%.

D. Babuc

T.-Severin.

PENTRU PREMII

Sîntem în ajunul distribuiri de recompense elevilor silitóri din șcólele ce conducem. Ele nu corespund scopului urmărit, căci totul se reduce la o paradă care ne impresionéază momentan pentru ca a doua zi să reintre totul în tăcere.

La premii în multe casuri să cumpără și se distribuie cărți nefolositóre.

Și apoi cîți școlari, din cei premiați, în timpul vacanței mai pun mîna pe carte?

Experiența ne dovedesce cu prisosință că aprópe nici unul și iacă de ce:

Unii sînt reținuți de părinții lor spre a le ajuta la muncă; alții mai liberi se indeletnicesc cu de-ale jocului, iar fetițele sînt

întrebuințate tot la înflorirea gospodăriei. Așa că cărțile rămân tăiate, aruncate pe o poliță ori pe o masă și numai la începutul anului școlar viitor, când se dă lista de cărți, sînt scuturate de praf, și observate dacă nu cum-va e vre-una folositore. Atunci premiul își are valoarea lui; contrar, e asvârlită cu un întreit dispreț.

Din cele espuse pînă aici rezultă că gustul cetitului nu e încă destul de dezvoltat în popor și, motivat și de faptul că n'avem nici cărți potrivite nivelului cultural al masei și care se răspundă nenumăratelor ei nevoi;

Propun :

Să se dea drept premiu tablori cari să represinte Voievozii de frunte a țărilor române ca: Alexandru I. Cuza, Mihail Vitėzu, Ștefan cel Mare; Tudor Vladimirescu etc.

Folosele: a) In cıți-va ani clasele sătenilor și orășenilor vor fi împodobite cu figurı mărețe din istoria nēmului nostru, care figurı sunt necunoscute lor.

2) Simțimintul național să trezesce, căci prin observarea tablourilor, părintele narėză copilului, ori vice-versa, tōte faptele ce se rapōrtă la acel Voevod și la țara nōstră;

3) Se micșorėză numėrul și autoritatea tablourilor strėine, in special a celor rusesci, de care satele din Moldova sınt inunate, aduse fiind de jugănarı.

4) Chiar cei neștiutori de carte se încercă a povesti bucăți din viața Voievoșilor, a căror tablou il are sub ochi și acėsta o cunosc din experiență, căci in anul trecut am dat 24 tablouri Cuza Vodă, premii. Ei bine, părinții copiilor le-aū încadrat frumos și fie-care l-a aședat pe al sėu la locul de onōre — lingă icōnele religiōse. — Sėrbătorile, cınd se duc uniı la alții, privesc tabloul cu nesațiu, il observă in tōte amănunțimele și privind chipul blând și senin a nemuritorului Voivod care mai de care se întrec a povesti faptele-ı mari și gloriōse, așa că pe nesimțite se cultivă ei, cultivă pe copiii lor și simțimintul patriotic prinde rădēcini!

In fie-care an să se dea cāte o serie, ținėnd și o cuvintare relativă la tabloul acela.

Tabloul «Cuza Vodă» costă 25 bani bucata și se vinde la ălarul «Opinca Română», strada Eminescu, Bucuresci.

Eugeniu I. Tisescu.

DE ȚINUT MINTE

Nu tot ce lucește este aur.

SERBĂRI DE 10 MAIÜ

In comuna Mereniü-de-jos (Vlaşca).

 iua de 10 Maiü s'a serbat în comuna rurală Mereniü-de-jos (Vlaşca) cu o deosebită solemnitate. Iniţiativa a plecat de la şcöla din localitate, prin învăţătorul diriginte, d-l Dem. Mândricel, care a voit să probeze că a sosit timpul când şcöla rurală, pe lingă instrucţiunea şi educaţiunea tinere-tului, trebuie să fie în acelaşi timp şi o şcölă de educaţie naţionala pentru säténul Român.

Pentru a face ca reuşita acestei serbări şcolare, cu caracter patriotic, să fie cât mai mare, d-sa pe de o parte a luat înţelegere cu colegii din comunele vecine, iar pe de alta s'a adresat atât d-lui revisor şcolar al judeţului Vlaşca, cât şi d-lui sub-prefect al plăşii Neajlov-Glavacioc, cu rugăciunea de a participa la serbare.

Î O programă amănunţită precisă ordinea în care trebuia să se desfăşore totul.

Î In dimineaţa zilei de 10 Maiü, elevii şcölelor din Crevenicu-mare, Letca-veche, Letca-nouë şi Mereniü de sus, aranjaţi în secţiuni de marş, cu draperle şi trompete, conduşi de învăţătorii respectivi, d-nii C. Spânîşteanu, C. Prahoveanu, Trifu Ştefănescu şi M. Popescu, sosesc în comuna Mereniü-de-jos, îndreptându-se spre şcölă, unde sint primiţi de elevii şi corpul didactic de aci, d-l Dem. Mândricel şi Gh. Popescu, în strigăte de «ura.» D-nii învăţători: M. Bulăceanu (Tămăşesci), Gh. Dinulescu, (Blejesci), Gr. Dinulescu (Puranî), Ancu Mitrofan şi N. Rădulescu (Flămânda), Pr. N. Stănculescu (Obedeni), D. Mirescu (Nebuna Velea), neputând veni cu elevii din cauza distanţei, sosesc uniü singuri, iar alţii cu familiile.

În aceeaşi ordine, ca şi elevii, şi conduşi de şefii de garnisonă respectivi, sosesc şi soldaţii din Mereniü de sus, uniţi la marginea comunei, cu cei din Mereniü-de-jos (în total peste 150).

Dintre elevii şcölelor întrunite (peste 250 elevi) se recrutéză 50 spre a forma corul, iar cei-l'alţi şi, deosebit, soldaţii, se aranjază în faţa şcölei, de o parte şi de alta a locului destinat autorităţilor, unde iau loc învăţătorii, Primarii cu consilierii comunali, d-nii Th. Popescu, arendaş, (Mereniü-de-sus), Anastasiu, adjutor de subprefect, I. Gh. Crăciunescu, dirigintele of. Obedeni, şi alte persoane de consideraţie.

La orele 10, când totul eră pregătit, sosese şi d-l Gh. Popescu Ciocănel, Revisorul şcölelor din judeţ. Vlaşca, cu d-l Dem. Găştianu, subprefectul plăşii; gorniştii sună primirea, soldaţii presint armele, iar elevii şi publicul asistent (peste 1500 persoane) întâmpină cu un puternic «ura» pe noii sosiţi.

Serbarea se deschide cu «Imnul regal» cântat de corul elevilor, acompaniat şi de musică instrumentală, după care d-l Revisor şcolar ţine o cuvîntare festivă asupra însemnătăţii faptelor istorice cari forméză motivul acestei serbări, în legătură cu aspiraţiunile noastre naţionale.

După terminarea slujbei bisericesci d-l sub-prefect al plăşii, iea cuvîntul şi resumând punctele culminante din istoria patriei,

scöte în relief factoriile carü aü lucrat mai mult pentru libertate, culturä și independență, grație cărorä statul Român a ajuns la locul de onöre și demnitate cel ocupä astă-di; comparä trecutul cu prezentul, insistä mai mult asupra stării actuale și spune că vom fi cu atât mai bine, mai mari și mai respectați, cu cât dragostea de neam și de moșie va fi mai mai mare și mai puternică în inimile nöstre.

Corul răspunde prin «Imnul regal» și «Mulți ani trăiască»

Apoi, ca încheiere, unul din elevi ține o mică cuvîntare, arătînd cine aü fost Români, cine sunt, și cine vor fi și cum trebuie să ne purtăm, ce datoriile avem, pentru a ajunge acolo unde aspirăm.

După amiază s'a făcut o excursiune la pădure din apropierea locului istoric «Ștefeni».

Fie-ca exemplul de la Mereni să fie imitat în töte județele țării românesce, pe viitor.

De la Mereni.

* * *

10 Maiü in Cămpu-Lung.

Cu ocașia zilei de 10 Maiü, s'a făcut la Cămpu-Lung o frumoșă serbare școlară de către școla normală «Carol I.»

Încä din nainte d-l director al acestei școli anunțase pe elevi, că după ce se va defila, înaintea colonelului regimentului Muscel, vor face împreună o excursiune la Bughea. Sosind ziua mult așteptată, töți elevii se sculară și se gătira mai de dimineță ca de obicei.

La ora 9 școla de aplicație, clasele I și II normale, fără arme, împreună cu clasele III, IV și V cu arme, sub conducerea cător-vă elevi de clasa V-a, se strînseră în grădina școlii pentru a mai repeți câte-vă mișcări.

La ora 10 sosind d-l căpitan Șerbănescu, școla pornesc sub comanda d-sale, spre mănăstirea Negru-Vodă, în formație de «colönă de companie pe semi-plutonă», atât clasele normale cât și cele primare de la aplicație și avënd în frunte patru corniști tot dintre elevi.

Acolo cei cu arme aü intrat în curtea mănăstirii, iar cei-l-alți aü rămas afară. După solemnitate, d-l colonel plăcă să primescă defilarea în dreptul centrului bulevardului.

E de ajuns acum să spun, că școla normală «Carol I» a defilat prea bine, producënd admirația întregului public Cămpu-Lungean.

După prânz, se întrunesc la gimnasiul orașului töți elevii gimnasiului și töți elevii școlei normale și ai școlei de aplicație și elevii școlei primare.

După ce s'aü oprit puțin în grădina publică și corul a cântat «imnul regal» elevii școlei normale aü plecat spre Bughea, însoțiți de d-l director Scureiü și mai mulți domni profesori și de domni institutori ai școlei de aplicație.

Ajungënd afară din oraș, se opresc puțin pe un platoü, unde elevii cântă și jöcă mai multe jocuri; apoi pornesc înainte.

Sosind la Bughea, elevii aü cântat, s'aü jucat și aü stat pînă pe sëră, când s'aü întors în oraș încăreți cu flori și ramuri verdi.

În oraș d-nii profesori s'aü despărțit; iar d-l director al școlii

lei normale ajungând acasă, pune pe elevi de intonează «imnul regal» și apoi ține un cuvînt în care îndemnă și îmbărbătează pe elevi la muncă, le desvoltă sentimentul național și termină cu: *Trăiască MM. LL.! Trăiască AA. LL.! Trăiască dinastia! Trăiască România!!* Trei strigăte de ura pun vîsduhul în mișcare!

Felicităm pe d-l director al școlii normale «Carol I» căci el a dat un viu exemplu de luat aminte, pentru educațiunea tinerimii.

Terminăm prin a spune că, petrecerea școlară dată de d-l Scureiș, directorul școlii normale din Câmpu-Lung, a fost una dintre cele mai frumoase și, prin urmare demne de imitat.

G. I.

La Bicz.

În ziua de 10 Maiu la orele 9½ a. m. au plecat de la școla din satul Bicz, elevii școlilor din comună, cu drapelele lor. La orele 10 au ajuns la biserica catedrală din Bicz, unde s'a săvîrșit un Tedeum de către parohul Vasile Mărculescu. La acest Tedeum au fost față un numeros public.

La orele 11 au plecat de la biserică școlarii și totă adunarea, către primărie, unul din cele mai frumoase locale din județul Némțu, făcut de Administrația Domeniului Coronei. Ajunși la primărie, învățătorul școlii din Bicz, a rostit o caldă cuvîntare, spunînd sătenilor faptele mărețe ce s'au adus la îndeplinire în ziua de 10 Maiu, în diferiți ani, îndemnînd a o serba ca pe una din cele mai mari sărbători naționale. După acesta elevii, au intonat «Imnul Național». Apoi s'a recitat de către cîte-va elevi, mai multe poezii istorice. Toți asistenții au ascultat cu mare atenție, privind cu drag la tînăra generațiune, auzindu-i vorbind așa de frumos. În urmă s'au mai intonat cîte-va cântice naționale și apoi au plecat către școla din Bicz. Pe drum elevii au cântat «Deșteptă-te Române».

Pe la unul li s'a dat la toți școlarii o masă din partea d-lor: dar I. Trifon, Gh. Popovici, O. Boiș, C. Ionescu, Cuparencu, H. Pop, Grulik, Preotul V. Mărculescu, G. Nică, D. Olteanu, I. Grigoriu, C. Ghimici, A. Ghelase și G. Grințescu.

După masă copiii s'au jucat cu mare bucurie pînă pe sêră.

C. R. Teofănescu Gribincea.

Învățătorul școlii din Bicz, județul Némțu.

Contra omișilor

La 16 Martie a. c. s'a pus bazele unei societăți «pentru protejarea animalelor folositoare și a cuiburilor și stirpirea insectelor vătămătoare agriculturii» formată după Statutele publicate de Albina No. 21, compusă din elevii școlii sub președința subscrișului. Constituirea s'a și aprobat de d-l Revisor școlar respectiv, I. N. Ciocan. Ca membrii activi sînt elevii școlii, cari pînă aci au distrus peste 2.800 fluturi, omiși, coropijniți și lăcuste; iar ca membri de onore sînt 42 persoane din localitate, ce cotisază cu câte un leu anual.

N. Ghinescu.

Învățător, Jugur-Musce

Balul din comuna Străoñii-de-jos.

În comuna Străoñii-de-jos, județul Putna, după inițiativa luată de d-nii Stan Șusu, Gh. Tașcă, învățători, Gh. Vrâncianu, primarul comunei, N. Dimoftiu, funcționar fiscal, și M. Aburel, comerciant, s'a dat un bal în seara de 24 Maiu.

Scopul era să se adune un fond pentru cumpărare de cărți de premii.

Au luat parte și notabilii din comunele vecine: Crucea-de-jos, Crucea-de-sus, Bătinesci, Țifesci, Vitănesci, Clipicesci și din urbea Panciu și chiar persoane din Focșani.

S'a petrecut pînă la ziua și s'a realizat o sumă bunicea.

Gh. T.

Mulțumire

D. St. Anastasiu, dirigintele școlii din Hălăucesci (Roman), aduce mulțumiri d-lui M. Andrieș, notarul acelei comune, pentru că a dat mare sprijin școlii la toate nevoile și mai ales a înlesnit să capete materialul didactic necesar.

Adrese către Redacție

Revista e de mare valoare și cred că va aduce mult folos și că scopul propus va fi realizat. «Albina» a ajuns deja în unghiurile cele mai depărtate și mai ascunse ale țării.

Gr. N. Coatu

Învățător, — Banca, Tutova,

*

Vă aducem calde și vii mulțumiri și vă vroim zile multe de fericire întregului comitet al revistei «Albina.»

D. Ionescu

Com. Bădeni-Ungureni.

*

Nu pot exprima de ajuns admirațiunea în fața armoniosului sunet ce caracteriză aripioarele «Albinei» pe care d-vastră, sub impulsunea celui mai nobil scop, o faceți să sbore pînă în colibele cele mai modeste ale țaranului nostru.

R. T. Popescu-Gorgota.

București.

*

Cu mare bucurie și mângîiere sufletescă citesc «Albina» la care sînt abonat. Numai gratula vă pot la așa bine nemerită alegere de a desvoltă și învăța pe sârmanul popor. Dea-vă D-zeu ca delul care vă însufleșește ați să fie durabil și să vă ajungeți ținta și scopul care vi l-ați propus.

P. Grațian

Cleja, jud. Bacău.

*

Incredințăm felicitările noastre întregului comitet al revistei «Albina.» Primim cu bucurie și citim cu plăcere această revistă. Este sublim scopul ce v'ați propus.

Pr. Saehelar I. Costăchescu

Vața, Olt.

*

Sîntem pe deplin mulțumiți de această revistă, fiind o carte de mare importanță pentru populația noastră română.

Pr. Mirodot I. Mateescu
Gura Boului, Olt.

Pr. Mirodot Pavel Constantin
Vața, Olt.

Radu Vălcănu
Învătător, Vața Olt.

*

Scopul sfînt ce-l urmărește revista «Albina» a umplut de bucurie toate inimile, cari cugetă și simt românește. Ea fiind îndreptată către țărînimia română, se căsnesce prin mîrgăritarele ce propagă, s'o desmortească din letargia de care este coprînsă, făcînd-o se ridice ochii în sus și să cunoscă, cine au fost strămoșii noștri, cum am venit aici, ce sîntem, și ce trebuie să facem în mijlocul popoarelor de cari sîntem înconjurați. Deosebit, se căsnesce ca să arate, că și noi avem o literatură, pe care trebuie s'o cunoșcem.

Urez din inimă viață lungă «Albinei.»

Pr. St. Ionescu

Paroh în cătunul Hotarani, Blahnița—Mehedinți.

INFORMAȚIUNI

D-l M. Lupescu, inteligentul și harnicul învățător din Broșteni, jud. Suceava, a fost numit director al orfelinatlui «Principele Ferdinand» din Zorleni. Iată un merit răsplatit.

*

Ziarul «Rumänischer Lloyd,» cu începere de la 1 Iunie a trecut în posesiunea d-lor G. Albrecht și M. W. Schroff.

*

D-l dr. C. Istrate, a instituit un premiu de 500 lei pentru cele mai bune memorii relative la Chromatica sătencilor române.

S'au primit 73 de memorii, mai toate de la învățătorii și preoții săteni. Premiate au fost următoarele: 1) Al d-lui Ión Moraru, învățător diriginte, comuna Teșila, jud. Prahova.

2) Al d-lui G. Rizescu, învățător, comuna Plevna, jud. Rîmnicul-Sărat.
3) Al părintelui N. Bârzeanu, comuna Zavalu, jud. Dolj.
4) Al d-lor M. Lupescu și I. Teodorescu, învățători comuna Broșteni, jud. Putna.

5) Al d-lui M. Balaban, învățător diriginte Valea-Sécă, jud. Putna.
6) Al d-lui G. P. Salviu, comuna Smulții, jud. Covurlui.

Comisia, care a cercetat memoriile au fost compusă din d-nii dr. A. O. Saligny, M. Vlădescu și I. Petricu.

*

Absolvenților școlilor normale de institutori și institutóre din țară, li s'au dat următoarele lucrări înscris pentru obținerea diplomei de capacitate.

Absolvenților și școlilor normale de institutori și institutore din țară, li s'au dat următoarele lucrări înscrise pentru obținerea diplomei de capacitate.

1) Din limba română: Folosul excursiunilor școlare.

2) Din limba germană: O traducere din limba română în cea germană, fără dicționar.

3) Din Matematică:

a) Intr'un aliagiū de 20 chilogr., sînt 13 chilogr. de metal prețios. 5.450 chilogr. din acest aliagiū cu câte chilogr. dintr'un alt aliagiū cu titlu de 0,520 trebuie să topite, pentru a obține un aliagiū cu titlu de 0,600?

b) Se are o sferă cu rața R. Prin ce punct al diametrului trebuie tăietă sfera printr'un plan, ca suprafața cea mai mare, să fie medie proporțională între suprafața cea mai mică și suprafața sferei întregi?

Aplicație la cazul când $R = \sqrt{5+1}$.

4) Din desen: O masă pe care este așezat un sfeșnic cu luminarea într'insul.

(Complex foarte frumos, dar destul de caprițios).

*

Rugăm pe toți domnii, cari au bine-voit a ne procura abonamente, și n'au trimis încă banii persoanelor sub-serise în liste, să bine-voiască a ne-i înainta de urgență.

Asemenea rugăm pe toți domnii, cari ne-au cerut abonamentul fie prin scrisori fie prin cărți poștale, să bine-voiască a ne trimite costul. Credem că după 37 de numere primite, avem dreptul a cere să fim achitați, fără să mai fim expuși la cheltueli zadarnice și corespondență inutilă.

POȘTA REDACȚIEI

G. T. Putna.—Imposibil absolut de publicat cum ni s'a trimis, căci întinderea revistei nu permite. Am luat notă: atâta putem face. Mulțumim de comunicare. Era bine dacă știeam suma încasată și beneficiul realizat.

Gr. N. Coatu. — Este așezată în sumarul unuia din numerile din vacanță.

Cl. V Școala normală. Bârlad.—Cu mare părere de rău nu vă putem satisface cererea. Se va comunica pe cale oficială.

G. I. Cămpulung. — Lipsa de spațiu ne-a oprit a o publica în întregul ei. Avem multe de acestea și trebuie să satisfacem pe toți. Fără supărare.

Tuturor profeților de pe Valea Cerneli jud. Vileca. Tabloul de parohii nu e încă definitiv stabilit de sf. Sinod. Afară de acesta trebuie prezentat și Corpurilor legiuitoare. Vom căuta să ne procurăm acest tablou.
